

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svedčer, izimši nedelje in prvi dnevi, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 80 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanih plačuje se od štiristopne petinaste po 6 kr., če se oznani jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole življeni. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravnost je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnost naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanih, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Zaradi praznika Vseh svetnikov izide prihodnji list v sredo, dne 2. novembra 1898.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujedino vabi na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovite, da pošiljanje ne prenha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13— | Četr leta . . . gld. 8-30
Pol leta . . . , 6-50 | Jeden mesec . . . , 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
80 kr. na četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:
Vse leto . . . gld. 15— | Četr leta . . . gld. 4—
Pol leta . . . , 8— | Jeden mesec . . . , 1-40
Naročju se lahko z vsakim dnevom, a hkrati se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne osramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročni brez osira vsekemu, kdor ne vpošilje iste ob pravem času.

Upravnost „Slovenskega Naroda“.

Dragoceno priznanje.

Učakali smo lepo in popolno zadoščenje. Dal nam ga je „Slovenec“ v svojem sobotnjem članku „Vera in liberalizem“ in v notici „Sprava in zadnja deželnozborska volitev“.

V članku se je „Slovenec“ odzval našemu pozivu, naj z dejstvi podpre svoje pavšalno sumnjenje, da se narodna stranka ne drži tesno in brez pogojno načel katoliške vere. Nastopil je dokaz resnice, in v dokaz, da se narodna stranka ne drži načel katoliške vere, je navedel — ne dejaj narodnih deželnih ali državnih poslanec, — ampak — nekaj citatov iz „Slovenskega Naroda“!

To je „Slovenčev“ dokaz resnice, da se narodna stranka ne drži načel katoliške vere! Da je ta dokaz šepav, to uvi-

deva „Slovenec“ sam in zato je koncem svojega sestavka poskusil odgovornost za naš list naložiti narodni stranki, dasi dobro ve, da naš list narodno stranko le prostovoljno podpira, da je pa od nje popolnoma neodvisen.

Naš list ni narodna stranka in kakor naš list ni odgovoren za to, kar storé narodne stranke zastopniki v državnem in v deželnem zboru, tako tudi narodna stranka zanj ni odgovorna. „Slovenčeva“ dolžnost je bila, dokazati, da se narodna stranka ne drži načel katoliške vere, da se tam, kjer se dela politika v zakonodajnih in upravnih zastopib, ne ravna po načelih katoliške vere, a tega dokazati nastopil ni, ker za svojo trditev niti sence dokaza nima! Vzlic temu bo pa protestiral, če mu bomo očitali, da je narodna stranka — obrekoval.

A tudi naš list ni še nikdar grešil proti načelom katoliške vere. Načela so etični nauki katoliške vere, s temi nauki pa nimajo indeks, cerkvena šola in cerkvena vzgoja prav ničesar opraviti. Načela katoliške vere, njena etična načela, so bila vedno naše ravnilo pri vsem delovanju in nehanju in to dosti bolj kakor „Slovencu“, kateri vse druge nauke in ukaze katoliške vere bolj spoštuje, kakor prve nauke Kristove.

Etična načela katoliške vere pa nam nikakor ne branijo, da bi ne smeli po naših nazorih pisati o cerkvenopolitičnih stvareh, da bi o njih ne smeli izraževati svojega mnenja, in nikdar in nikoli si ne bomo dali utesniti svobode, da smemo pritoževati spise filozofične ali zgodovinske ali naravoslovne vsebine, tudi če se ne strinjajo s cerkvenimi željami in zahtevami, najmanj ako prevzamejo zanje odgovornost pisatelji sami.

„Slovenčovo“ očitanje, da se narodna stranka ne drži načel katoliške vere, je torej do celota neopravičeno in iz trte izvito in ga „Slovenec“ ni mogel podpreti z nobenim dejstvom. To je dragoceno priznanje, katero beležimo z zadovoljstvom ter bomo skrbeli, da se ne pozabi.

Še drugo, nič manj dragoceno priznanje nam je podal sobotni „Slovenec“. Priznal je namreč, da

je klerikalna stranka pri zadnji deželnozborski volitvi kršila spravo. „Slovenec“ sicer ponovno zatrjuje, da vodstvo tega kršenja ni pravročilo, a da vodstvo to kršenje odbrava, to je razvidno ne le iz dotične „Slovenčeve“ notice, ampak tudi iz dejstva, da ni storilo ničesar, da kršenje prepreči. „Slovenec“ piše:

„Ne tajimo pa, da se je res velika večna naših somišljenikov udeležila volitve proti določilom sprave. To pa, kakor se nam poroča od več strani, zato, ker se narodna stranka in „Narod“ nič ne menita za spravo, in ker se krščanstvo in cerkev tudi pred spravo nista nikoli grše napadala v „Narodu“, kakor sedaj za sprave. V tem moramo žal popolno pritrdirti svojim somišljenikom. Poleg pisarjenja „Narodovega“ protikrščanskega pa je narodna stranka kršila spravo tudi v mnogem drugem. Sprava je bila napravljena v ta namen, da se pretrga vez meje nemško-liberalno in narodno stranko v deželnem zboru kranjskem. Vsled te slovensko-nemške zvezze je prišel dr. Tavčar v deželni odbor in dr. Schaffer v deželni šolski svet. Po sklenjeni spravi se je moral dr. Tavčar odpovedati deželnemu odborništvu, da je bil vanj zopet voljen s slovensko večino, a dr. Schaffer je še vedno v deželnem šolskem svetu, dasi bi se bil moral takoj odpovedati, ako bi se bila zveza meje nemški liberalci in narodno stranko res pretrgala. In da se to ni zgodilo, temu je dokaz, da narodna stranka ni nič storila, da bi bil dr. Schaffer izstopil iz deželnega šolskega sveta, in da dr. Tavčar v deželnem odboru še vedno vladal s pomočjo dr. Schaffera. Dr. Tavčar ima torej dve žezele v ognju. In to je kršenje sprave, to je vzrok, da naši somišljeniki nimajo nobenega zaupanja v spravo, ter da že sedaj pri volitvi niso hoteli držati določil sprave.“

Reven izgovor! Kaj boljšega bi si bili „Slovenčevi“ kaznisti in probabilisti pač labko izmisli. Torej klerikalci se zato nočijo več držati sprave, ker se je narodna stranka in „Narod“ ne drži.

Naš list s spravo sploh nima nič opraviti. Sprava se nanaša na deželne poslanke, a vzlič temu

že ve, zakaj nekateri imenuje prismojene“. Veton tegu „kratkega in preprostega spiska“ bil je tak, da je moral vzbuditi odziv. Ako kdo name plane z gorjačo, ga ne bom prijemal z rokavicami. Pribito bodi, da je „Dom in Svet“ prvi psovral, da se torej ne sme pritoževati zaradi „ostrega in zadirljivega odgovora“.

Ker je bil „sestavek“ očito povzročen po listku „Slovenskega Naroda“, ga je vsakdo smatral za polemiko proti temu. Zato so bili tudi ponesrečeni ugovori. Saj o sežiganju mrljev v obči ni pisal tedaj nikdo pri nas, torej tudi ni bilo treba nobenemu ugovarjati. Za sožiganje po maniri tedanjega sostavkarja, ki je v obči pokazal popolno neveščost o modernih krematorijih (kar je opnesel njemu odgovor v „Slovenskem Narodu“) se niti pri nas, niti drugod nikdo ne vnaema. Torej za to tudi ni bil primeren „sostavkov“ uvod. Ker je sedanji spis „Dom in Svet“ dostenjen, ni se mu batiti vnovič „ostrega in zadirljivega odgovora“. Odgovoriti pa moram vendar samo nekaterim točkom.

Glavni namen listka v „Slovenskem Narodu“ je torej dosežen, pričela se je razprava o tem vprašanju. Da so si v njem raznih mnenj tudi pri nas, ne zamerimo nikomur.

„Malenkosten“ pa tak razgovor gotovo ni, saj širi obzorje; in ako kdo opozori na stvar, s tem se ne „deluje pri nas“ zanje. Razgovarja se o nji go-

tovo lehko, ne da bi radi tega takoj zahtevali, da se osnuje krematorij v Šiški! Zato tudi ne čutim niti najmanje krivde, da bi narodu mnogo škodil radi nepotrebne razpora, prepričanja, sovraštva, ali da bi mu „kratil krščansko vero“. Le ne pretiravajte tako grozno! Le skrbite, da se narod ne bo vzdrževal in krepil prav po nepotrebem v razporni, prepisu in sovraštvu na političkem in literarnem polju — kjer se mu je res dogodila in se še vedno dogaja največja škoda! Z vso odločnostjo odvračam insinuacijo o „kvarenju in beganju naroda“. Gosp. dr. F. L. naj si le poišče drugo adreso, na katero lehko naslovi kaj takega, — zakaj pač tega ne storiti?

Nadaljnje točke odgovora z našim listkom nimo nobene zveze. O njih torej na tem mestu ne razpravljajam.

Jako ponesrečeno je dokazovanje, da je pokopavanje pametnejše nego sožiganje. Značilno je le, da „Dom in Svet“ sam prizna izjemo — za sožiganje po kaki veliki bitki ali kugi. — Zakaj bi je tudi ne za svetovna mesta, kjer je vsak dan ogromno mrljev? Za male kraje itak nikdo ne zahteva krematorijev. — In: kakor se nikogar ne sili in ne bo sililo za sožiganje, zakaj se potem tako protivi temu, in ne prizna svobode tudi onim, ki so drugega uverjenja.

Razpoložljivi tiski: „Krščanska vera ne more

LISTEK.

Še jedenkrat pokopan ali sežgan.

„Dom in Svet“ je v isti svoji notici pisal dolvodno: „Kako so nekateri našinci malenkosten, a vendar dovolj zlobni, kaže to, da se vnmajajo za sežiganje mrljev“. Mar ta uvod ne kaže dovolj jasno na nekoliko dni poprej objavljeni listek v „Slovenskem Narodu“? Saj sicer nikdo izmej „našincov“ ni pisal o sožiganju mrljev, torej tudi na nobenega drugega ne morejo meriti te besede, in isto tako na nobenega drugega ni šla sklepna beseda: „Da, da, sežiga in smodi se danes mnogo, Slovenec

— Da ta trditev ni opravičena, dokaže sledče: „Dom in Svet“ je v isti svoji notici pisal dolvodno: „Kako so nekateri našinci malenkosten, a vendar dovolj zlobni, kaže to, da se vnmajajo za sežiganje mrljev“. Mar ta uvod ne kaže dovolj jasno na nekoliko dni poprej objavljeni listek v „Slovenskem Narodu“? Saj sicer nikdo izmej „našincov“ ni pisal o sožiganju mrljev, torej tudi na nobenega drugega ne morejo meriti te besede, in isto tako na nobenega drugega ni šla sklepna beseda: „Da, da, sežiga in smodi se danes mnogo, Slovenec

smo se je trdo držali, kajti tisto "Slovenčev" besedičenje o protikrščanski pisavi ni drugega kakor prazna fraza.

Drugače pa je z narodno stranko. "Slovenec" očita tudi njej, da se ne drži sprave in v dokaz mu služi to, da dr. Schaffer ni izstopil iz deželnega šolskega sveta. "Slovenec" ve prav dobro, da dr. Schafferja živa duša ne more prisiliti, da bi odstopil. Ako neče prostovoljno odstopiti, ostane v deželnem šolskem svetu toliko časa, da poteče rok, za kateri je bil izvoljen. Ako bi dež. odbor mogel v tem oziru kaj storiti, bi bila gg. Detela in Povše že gotovo porabila vsa sredstva, da pripomoreta svoji stranki do toli zaželnega zastopnika v dež. šolskem svetu. Vzlic temu pa se "Slovenec" ne sramuje trditi: "dr. Schaffer je še vedno v deželnem šolskem svetu, dasi bi bil moral (!) takoj odstopiti, ako (!) bi se bila zveza mej nemškimi liberalci in mej narodno stranko res (!) pretrgala."

Tako argumentiranje se sicer ne strinja z načeli katoliške vere, pač pa z jezuitsko moraljo. To, da dr. Schaffer neče izstopiti iz dež. šolskega sveta, to ni dokaz, da se narodna stranka ne drži sprave, ker tega ni kriva narodna stranka. Družba dokaza za svojo trditvijo "Slovenec" ni navedel in ga tudi navesti ne more. Narodna stranka se je vestno držala sprave, le klerikalna jo je kršla na vseh koncih in krajib in tega tudi več ne taji.

Hvala je, da je to priznala. Njeni klaverni poskusi, opravičiti svojo neloyalnost in svojo politično neprijetost ne naredi nobenega utisa in se mera svet tem poskusom le smejeti, saj vidi in čita na svoje oči, da so klerikalci brez povoda kršili spravo in da se tudi v prihodnjem ne marajo držati. Odgovornost za posledice pada nanje in da njihovo postopanje ne ostane brez posledic, za to jim jamčimo.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Položaj. "Politik" se bavi s položajem na desnici in levici ter konstatira, da se s propadom nemške "Gemeinbürgschaft" na levici ni prav za prav nič spremenilo, kajti prej ko slej je bila jedina vez mej nemškimi levicarskimi strankami averzija proti desnici in njenim težnjam. Ta averzija obstaja še danes ter bo pri vsaki prički združila levico v kompaktno, solidarno, jedinstveno. Ta sloga levica se kaže seveda sedaj le na polju negacije in nasprotnovanja; če pride do konkretnega, pozitivnega dela, pa se jedinstvo pač zopet razbije! Sumljivo pa se zli "Politiki" najnovejše postopanje ustavoveraega veleposestva. Nekdanji levicari so zopet začeli nastopati s povzdignjeno glavo, kar kaže, da se na dejajo zase boljših časov. Kdo naj prinese te že dolgo s hrepenenjem pričakovane čase? Levica ali desnica? "Politika" konstatira, da so se razmere na desnici izboljšale, da je solidarnost vsled požrtvovanosti posameznih strank večja, kakor je bila, občaluje pa, da ne vladat v češkem klubu tista je dinost in sloga, ki je potrebna. "Politik" pozivlja

nikdar pripustiti sežiganja kot splošno navado". Zakaj? Z vero nima to ničesar opraviti, in kar ni s to v neposredni zvezi, se spremeni s časom. Vkljub vsi konservativnosti se cerkev vendar le prilagodi običajem. Da "prostozidarstvo", ono strašilo, s katerim se pri nas vse opravi, zahteva sožiganje mrličev, mi je povsem novo. Ako je tudi res, kar pričoveduje o laških prostozidarjih, tega pač ne sme raztegniti na splošno. O listku v "Slovenskem Narodu" lečko zagotovim "Dom in Svet", da ga ni narekovala niti ljubezen niti sovraštvo do krščanstva, in to vsled tega, ker oni članči sploh s krščanstvom (katero imam, kljub "anathemi" od strani naših "katoličanov", še vedno) po mojem mnenju sploh ničesar opraviti ni imel.

Odgovor l sem le, da pojasnim krivico, katero se je delalo in se še dela listku "Slovenskega Naroda". — Da bi le pri nas vsake reči takoj ne motrili raz strankarsko stališče ter jo cenili samo ob sebi! Nikdar nisem mislil, da vzbudi mali feljton toliko vršča, ker mu nisem pripisoval tolikega pomenu, najmanj v tako revolucionarno framazonsko-protikrščanskem smislu, kakor je to menil "Dom in Svet". Morda še kedaj spregovorim o tej stvari; za zdaj umirim le "Dom in Svet" z zatrtilom, da ni sem namerjal, niti storil tega, česar me on sumniči: da bi privel narod v razpor in sovraštvo ter da bi mu kratil krščanstvo. Tega me ne more nikdo ob dolžiti, tudi ako je vajen, da napravi iz komarja — slona.

češke poslanke, naj odpravijo nemudoma vse vzroke svojega nesoglasja.

Proti nemški katoliški stranki. "Reichswehr" je prinesla celo serijo člankov proti "Slovenom in vladu prijazni politiki" nemške katoliške stranke. Priobčevanje teh člankov se je ustanovilo, ker uredništvo baje noče prestopiti meje stvarnosti ter podajati prostora osebnostim. Uredništvo javlja, da ima še celo kopij takih dopisov, mej temi mnogo iz duhovniških krogov ter celo spomenico z 200 podpisih duhovnikov. "Reichswehr" je bržas izpredvidela, da je — za sedaj — vsak napor, spraviti nemško katoliško stranko iz večine, brezvsešen ter da razburjanje volilcev prav nič ne koristi.

Niti "hier!" niti "zde!" niti "tukaj!" V tem vprašanju je imel nastop češkega kluba dobro posledico, da ni treba rezervistom na kontrolnem shodu reči niti "hier" niti "zde" ali "tukaj", nego da oddajo svoje vojaške liste — molče. V dotednih vojaških predpisih namreč sploh ni določeno, da mora reči rezervnik "hier", ter so si doslej nekateri častniki samovlastno dovolili, ukazati, da se je oglašati izključno le z besedo "hier".

Revizija Dreyfusove obsodbe sklenjena! Za kar so se borili Clemenceau, Labori, Zola, Picqart in dr., se je v soboto zvečer sklenilo: Dreyfusova obsodba se mora po sklepku kasacijskega dvora revidirati, oziroma obravnava ponoviti. Predsednik Loew je prečital sklep kasacijskega dvora, ki se glasi: Kasacijski dvor je spoznal, da je zahteva po reviziji "receivable" (formalno opravičena) ter da treba odrediti dopolnilno preiskavo v tem pravnem vprašanju. Gleda suspendiranja Dreyfusove obsodbe se naj sklepa po dokončani novi preiskavi. — Revizija dožene, da je bil Dreyfus povsem nedolžen ali pa dokaže neovržno in na nadvomen način, da je bil krv. Vsekakor pa bo imela revizija to že dolgo željeno posledico, da se razburjenost mej francoskim narodom poleže, da izgine nezaupnost v justico in vojaško zvestobo ter preneha besni boj mej obema strankama, boj, ki je postal obstanku republike že skrajno nevaren. "Resnica je na poti in nihče je ne more zadržati", je pisal pred meseci Zola predsedniku Faureju ter bil zato obsojen. In vendar je imel Zola prav, kajti resuca je res na poti, revizijo jo donese.

Dobre razmere mej Turčijo in Nemčijo je cesar Viljem tekom svojega potovanja po orientu že drugič naglaševal. Po nagovoru nemških kolonistov v Saroni in Jaffi je odgovoril cesar, da ga veseli, da jim koristijo dobre razmere, katere vladajo mej njim in mej sultantom in osmansko državo. Sultan priznava, da so Nemci v njegovi državi oni element, ki pospešuje kulturno in gospodarski napredok ter je zategadelj Nemcem osebno naklonjen.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. oktobra.

(Nemškutarske surovosti.) Vsakdo, ki je poznal Ljubljano pred potresom in je potem par let ni videl, čudi se, kako se je v tem času ugodno spremenila, zlasti vseled premišljenega regulacijskega delovanja občinskega sveta. Celo tujci, ki prihajajo k nam, so polni hvale o tem delovanju. Drugače pa naše nemškutarsko. V bedasti prilogi "Grazer Tagblatta" začelo se je sedaj smeriti to delovanje občinskega sveta ter prav po oni surovi navadi, katero nahajamo pri najnižje padlih individujih, z blatom ometavati občinske svetnike in mestni stavbni urad. Bilo bi preveč časti za butca, ki dopisuje rečenemu listu, ko bi na njega surove napade odgovarjati hoteli; ako se pa danes vendar pečamo z njim, storimo to zaradi tega, da svoja čitatelje opozorimo, naj — ako imajo priliko — citajo njegovo skrupuljno v nedeljski številki, da se prepričajo, kako neznančno globoko je padla ona stranka v Ljubljani, ki ima vedno polna usta nemške kulture. Mi bi se sramovali take kulture.

(Doslednost klerikalcev.) Piše se nam: V "Slovencu" z dne 28. t. m. čitamo: "Mi zahtevamo slovenske urade, slovenske šole . . .", v istem listu pa čitamo, da je imenovan revizorjem "Gospodarske zvezze" in "zvezze kranjskih posojilnic" g. Jos. Perhantz (ne Prhavc)! Ali nita Perhantz člen nemškega "Turnvereina", "Sülmärke" in "Schulvereina", jeden najzagrizenejših nemškutarjev, kateri je celo lastnemu svaku prepovedal pri njegovi mizi govoriti slovenski?! Čestitamo odborom omenjenih zvez, v katerih sedi poleg dr. Šušteršiča, Iv. Šiška, Belca, dr. Kreka in menda Prosanca tudi

nemškutar Kauscheg, da se tako dosledno drži narodnega načela. Zveza z Nemci klerikalcem časih vendar le ni zoprena!

(Načna gledališka cenzura.) Projeli smo naslednji dopis: Cenjenemu uredništvu dnevnika "Slovenski narod" v Ljubljani. Opisuje se na določbo § 19. tisk. zak. pozivlje c. kr. deželnemu predsedstvu v Ljubljani cenjeno uredništvo, naj z osirom na notico "načna gledališka cenzura" v štev. 249 z dne 29. t. m. objavlja v prihodnji številki lista, slediči popravek: Ni res, da je c. kr. policijski nadkomisar Wrateshko od dramatičnega društva v Ljubljani za cenzuro predloženo igro "Epitovski Jožef" osebno vrnal blagajnici rečenega društva z besedami: "Tega sploh ne bom bral, ker te igre kratkomalo ne dovolim igrati." Res pa je, da igre ni zametal in da jo je vrnil policijski agent brez uradnega naročila in zmotno razlagajoč neko opazko glede načina dostavljanja za cenzuro predloženih komadov. Ljubljana, dne 30. oktobra 1898. C. k. deželni predsednik: Hein.

(Reportoir slovenskega gledališča.) Jutri, v torek, se bo igrala ob izdatno znižanih cenah velepriljubljena in po vsem svetu igrana žaloigra "Mlinar in njegova hči". — V petek in v nedeljo pa se bo igrala in pela nova opereta "Klarica na vojaških vajah", ki ima najzanimivejšo snov ter najpikantnejšo godbo. Glavne uloge so v rokah gospe Polakove, gdč. Štastne, g. Prejca, g. Inemanna in g. House. Nedvomno si pridobi ta opereta prav tisto popularnost, kakor jo je imela "Mamsell Nitouche".

(Slovensko gledališče.) V soboto so peli v letošnji sezoni drugič simpatično "Marto". Občinstvo je bilo z opero prav zadovoljno, zdi se nam, da še bolj nego prvkrat, zakaj toliko vztajnega in navdušenega ploskanja, ki je veljalo izbornim našim solistom in krepkemu zboru, na precej po overtri odličnemu gospodu kapeliniku Benišku, nismo že dolgo čuli v gledališču. "Odvakrat in trikrat so se morali zahvaljevati solisti zadovoljnemu občinstvu, pa tudi med dejanji so bili večkrat aklamovani. To splošno odusevljeno priznanje pa znači, da "Marta" našemu gledališču občinstvu izredno ugaja, kaže pa tudi, da izvrše v "Marti" naši vrli solisti svojo naloge v polni meri, da se popne tudi operni zbor v igralskem in pevskem oziru do prav častnega uspeha. Saj so pa tudi vse vloga, če izvzamemo ono, ker smo rekli že zadnjič, ki jo poje gospod Noll, prav hvaležne, da pokaže lahko v njih pevec in pevka, kako zna poti in igrati. Izborna je bila gdč. Štastná kot Marta. Pela je s čutom, presečno in izrazovito. Ko je pela pesem o zadnji roži, ji je kar glas za glasom vrel iz srca. Nje igra je bila kot zadnjič lepa, živahnja in premišljena. Gdč. Štastná nas je preverila, da je izborna pevka, a poleg tega tudi jako marljiva. Glčni Radkiewiczovi sodi takisto vse naše priznanje. Njen polni alt zveni prikupno ter čisto in se čuje celo jasno, ko poje v polnoglaju zboru in orkestra. Gdčna Radkiewicz je v vsakem oziru velika pridobitev za slovensko opero. Lyonel g. Rašković — mislimo — je izmed najboljših njegovih vlog. Vloga Lyonelova zahteva, da pevec izrazi z glasom vse ono brezskrbno veselje, ki ga navdaja v prvem aktu, vročo ljubezen, ki se mu razvname ob pogledu Martinem, žalost njegovo, ki jo izlije v prelepo arijo: "Oh, lepo zrlo njo moje srce je oko . . .", obup in srčno bolest — skratka: vse, kar se godi v duši, to mora prikupeti v pesem. G. Rašković je vse to izbornu pogodil ter je žel za krasno petje mnogo glasrega in v polni meri zasluzenega priznanja. V vlogi Lyonelovi je imel g. Rašković tudi dokaj prilike, da je pokazal lepo igralsko svojo sposobnost. Z odličnim uspehom mu je bil tovariš g. Fedyckowski, ki je izvel ulogo zakupnika kot izvrsten pevec in finigralec tako, da mu moramo tudi danes izredno popolno pohvalo. O g. Nolliju smo že zadnjič rekli, da se je prav posebno odlikoval v nevhaležni partiji lorda Tristana. To moramo ponoviti tudi danes ter mu izreči priznanje za petje in igranje. Drugo vse — kakor zadnjič. "Marta" je vsakemu umljiva opera, polna lepih melodij in živahnih zborov — čudno, da ne more niti jedenkrat napolniti gledališča.

(Abonente lož in parternih sedežev.) ki se jutrišnje predstave ne udeleži, prosi dramatično društvo, da naznanijo to blagajnici, ki jih prav lahko odda oglašenim gostom z dežele!

("Radogoj") je imel v soboto zvečer svoj občni zbor, kateri je otvoril načelnik župan Hribar s primernim ogovorom. Povedal je mej drugim, da je društvo v minoletem letu delovalo bolj na tihem, a vendar plodonosno, ker je delilo precej obilne podpore. Prispevki je bilo razmeroma le malo, čemur se ni čuditi, ker je treba podpirati najrazličnejše naprave in je narodni davek uprav ogromen, na drugi strani pa vrla mnenje, da ima društvo

Dalje v prilogi.

že zadosti kapitala. Tajnik, nadinženér Ž už e k, je v svojem poročilu povedal, da je društvo pristopilo 1 ustanovnik. Člani so ostali stari, le žal, da jih je mnogo pomrlo, in da ni dobiti novih. Blagajnik, notar Plantan je poročal o društvenem denarnem stanju. Koncem minolega leta je bilo 18.406 gld. nedotakljive glavnice, kateri je prišlo 375 gld., tako da znača 18.781 gld. Letni doneski in povračila so značili 257 gld., darila 65 gld., podpore dežele in mesta ljubljanskega 625 gld., obresti pa 733 gold. Za redne podpore 11 stipendistom se je izdal 1400 gold., za izredne podpore 305 gold., upravni stroški pa so značili 18 gld. Občni zbor je odobril obe poročili. V odboru so bili voljeni vsi prejšnji cdborniki, za računska pregledovalca pa sta bila izvoljena gg. dr. Stor in K. Zagor.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) volilo je na včerajnjem izrednem občnem zboru namesto odstopivšega predsednika g. A. Trstenjaka g. Trampuša svojim novim predsednikom. Nadalje so voljeni gg.: Pavšek Ivan, podpredsednik; Pirnat Ivan, blagajnik; Korene Radivoj, tajnik; Pavšek Avgust, Kranjc Filip, Feldstein Albert, Kramar Jos., Černe Ivan cdborniki, Armič in Puš preglednika računov. Jutri, na dan vseh svetnikov, ob 3. uri popoldan, pelo bo društvo pri sokolski piramidi tri žalostinke in sicer: „Rože in trnje“, „Mrtvaški bledi angeli“ ter „Oče naš“. V nedeljo, 13. t. m. priredi društvo v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“ svoj „Martinov večer“.

— (Glavni dobitek ljubljanske mestne efektne kriterije) poide na Hrvatsko. Dotično srečko prezentovala je k izplačilu „hrvatska eskomptna banka“ v Zagrebu. Srečko kupil in plačal je gostilničar Gjuro Bifl v Petrinji. Ali si jo je pridržal ali jo naprej prodal, doslej ni znano.

— (Skrajno predzrni) so — kakor smo že večkrat konstatovati priklico imeli — nižji organi južne železnice. Le-ti namreč ukaze svojega ravnateljstva, ako se tičejo ravnopravnosti slovenskega jezika, kar jednostavno mečejo pod klop. Tako se nam poroča, da vratar postaje Št. Peter na Krasu v čakanici in restavraciji prvega in druga razreda odhoda vlakov nikdar ne izklicuje v slovenskem jeziku. Ker vemo, da je južna železnica to ukazala, čudimo se načelniku postaje, da tej predzrnosti in takemu zaničevanju slovenskega jezika ne stori konca. Generalno ravnateljstvo južne železnice, o katerem ne moremo misliti, da bi s kakimi tajnimi naredbami preklicavalo svoje uradne ukaze, pa opozarjam na to nezaslišano predzrnost njegovega nižjega personala in upamo, da bodo imelo moči dovolj varovati — ako treba z najdrakoničnejšimi sredstvi — svoj ugled.

— (Železnica na Šmarno goro) o kateri smo poročali, da jo je te dni koncesionovalo c. kr. železnično ministerstvo, projektovana je v zvezi z velikim hotelom za zračno zdravilišče, kateri bi se sezidal na ravniči v sedlu. Tvrda Ritschl & C. zgradila je lani jednako železnico na uro hoda od Linca oddaljeno 537 metrov visoko goro „Pößlingberg“.

— (Lepa ravnopravnost) Županstvo občine Št. Andrej pri Šoštanju je neki sklep občinskega zastopa predložilo deželnemu odboru štajerskemu. Pisalo je v slovenskem jeziku, a dobitlo je rešitev v nemškem jeziku spisano. Županstvo ni dopisa dež. odbora vrnilo, ampak ga v svoji dobrodrušnosti posalo vodstvu pomožnih uradov deželnega odbora s prošnjo, naj mu ga preloži na slovenski jezik. Toda deželni odbor je to uljudno zahteval in ukazal županstvu, da mora nemško rešitev sprejeti in jo rešiti tekom osmih dnij, sicer se mu naloži globi 10 gld. To je ravnopravnost, katero je deležna tretjina slovenskega prebivalstva v štajerski deželi! Radovedni smo, kaj v očigled takemu postopanju deželnega odbora store deželni in državni poslanci štajerski.

— (Iz Celja) se nam piše: Tukaj se govori, da so mestni očetje pri tajni seji mestnega odbora dne 16. oktobra 1898 sklenili, da se sprejmata dva delavca šoštanjske tvrdke Woschnagg v občino. Nam sicer ta dva delavca nista znana, vemo le o njih, da nista avstrijska državljanina in si usojamo toraj kot davkoplačevalci v mestu celjskem vprašati, kako pride celjsko mesto do tega, da sprejema tuje, kateri še svojega bivališča nimajo v Celju, v občinsko zvezo ter prevzame s tem marsikatero dolžnost, vsled česar se lahko domačinci v svojih pravicah prikrajšajo.

— (Ustanovni shod mejnarodnega učiteljskega društva za Gorisko-Gradiščansko) bo v Gorici pri „Zlatem Jelenu“ dne 3. novembra t. l. ob 11. uri predpoludne. Ker se posebnih vabil ne bodo razpošiljalo, vabi se tem potom učiteljstvo obeh narodnostej, da se udeleži shoda v obilnem številu. — Začasni ustanovni odbor.

— (Okrajno glavarstvo v Gorici) je posalo v Ročini razglas natečaja za posipanje cest

samo v laškem jeziku. V Šempas pa je slavna gospoda na Travniku poslala tak razglas v nemškem in laškem jeziku. V Šempasu, čisto slovenskem kraju, so gledali in iskali po tiskovinah, kje je kaka slovenska beseda, ali ker ni bilo nič, je Šempaski župan razglas vrnil okr. glavarstvu v Gorici s prošnjo, naj mu raztolmačijo, kaj obsegata tisti raglas, ker v Šempasu se ne govorí ne nemški, ne laški. Kaj je storilo naše slavno okr. glavarstvo? Mislite, da je ugodilo prošnji Šempaskoga županstva? Kaj še! Poslalo je razglas v Šempas z nalogom, pisanim v nemščini, da mora županstvo pribiti tak razglas, kakoršen jim je bil dospoljan. „Soča“ pravi o tem: Tako usiljuje povsodi laščino in nemščino, laški listi pa vpijejo, kako strašno se Primorje slovani! Vse kaže, da plavamo po naših pokrajnah pod Gočsom baš tako naprej, kakor pod slavnim Rinaldinijem nepozabnega spomina. Ne spremeni se nič, pač pa brijejo se nadalje s Slovenci norce, kakor doslej. Tu ne pomagajo nič nikače odredbe o ravnopravnosti, ker jih izvestna gospoda noče pripoznavati. In potem hočejo imeti mir v deželi, ko vén in vén dražijo naše ljudstvo s preziranjem v ravnopravnosti in z usiljevanjem nam tujih jezikov. Odstranite iz dežele pred vsem tiste c. kr. činitelje, ki se nočajo ravnati po dočebah ravnopravnosti in ki radi tega kale mir, ter namestejte jih z drugimi, ki bodo imeli za ljudstvo tudi kaj srca, in ne samo bre in temnic, pa se spreobrne v deželi na bolje v marsikaterem pogledu. Dokler pa bodo sedeli na izvestnih c. kr. stolicah gospodje, nam sovražni iz dna srca, se ne more nič spremeniti, pač pa se krepi odporn proti njim, cesar so ti gospodje sami krivi! Zato proč ž njimi!

— (Državno pravdništvo v Trstu) doslej ni poznalo ravnopravnosti. Izdajalo je zgolj in jedino laške obtožnice tudi proti Slovencem in pri kazenskih obravnavah so državopravni funkcionarji vedno samo laško govorili. To je bilo načelo, a kaže se, da je prišlo to načelo ob veljavu. Te dni je bila obravnava, pri kateri se je prvič slišal pledoyer iz ust državnega pravdniškega funkcionarja v slovenskem jeziku. Gotovo se je državno pravdništvo uklonilo le migljaju od zgoraj in ne lastnemu spoznanju, kako krivična in nezakonita je bila dosedanja njegova praksa.

— (Velikodusen dar) Gospod Fran Kalister je podaril „Dijaškemu podpornemu društvu“, katero snujejo tržaški Slovenci v proslavo cesarjevega jubileja, lepo sveto 4000 kron. Slovencem vsprejmo čutom iskrene hvaležnosti ta veliko dušni dar sta rega dobrotnika svojega.

— (Iz Prage) se nam piše: Društvo „Šumadija“ v Pragi si je izvolilo dne 25. oktobra za leto 1898./99. naslednji odbor: Predsednik: akad. slikar Germ. Josip (Slovenec); podpredsednik: stud. med. Mišlavljević Ivan (Srb); tajnik: stud. phil. Prelog Milan (Hrvat); blagajnik: stud. med. Kras Milan (Hrvat); odbornika: stud. phil. Kenda Robert (Slovenec), stud. iur. Vukotić Jovan (Srb). Društvo je literarno in ima namen prirejati poučna predavanja, gojiti glasbo, podajati členom dobro knjižnico in v obče izobraževati svoje člene. Prosimo vse rodoljube, da bi blagovolili podpirati naše društvo z denarnim prispevkom ali s kako knjigo, da bode moglo ustreznati svojem smetu. Ustanovni člen plača jedenkrat za vselej 10 gld. a. v., podpirajoči pa 50 kr. mesečno. Prispevki in knjige naj se blagovolijo poslati pod naslovom: Društvo „Šumadija“ Praha Kr. Vinohrady.

* (Praznik vernih duš) ima letos svojo 900letnico. Papež Silvester II. je ustanovil ta praznik namreč leta 998. ter se slavi od tedaj po vsem svetu!

* (Ukradeni — bacili kuge in kolere.) V patologično anatomičnem zavodu na Dunaju je bilo ukradenih veliko število bacilov, katere so tatovi prodali potem zdravnikom in prodajalcem mikroskopov. Ti so jih kazali svojim kupcem kot nekaj posebnega in so na ta način privabili veliko ljudij v svoje prodajalnice. Proti tatovom kanijo zelo strogo postopati, — ker bi bili lehko tem potom raznesli bolezno, — dasi to prav za prav ni nikaka tativina, kajti bacili nimajo prometne vrednosti.

* (Vojak ropar.) Neki vojak 10. dragonskega polka je prišel v župnišče v Gross-Wisternitzu ter zahteval, naj mu župnik da svoj denar. Župnik mu je dal nekaj stotakov, na kar je uniformirani ropar zbežal. Na svojem begu je srečal nekoga godec s harmonikto. Ponudil mu je stotak, če mu da svojo oblike. Godec, ki je bil bebast, se je slekel, dragopec pa preoblekel. Potem je pobral ropar tudi svojo uniformo, vzel godec pa dani stotak nazaj ter zbežal, pustivši bebastega godeca sredi ceste brez oblike. Roparskega dragonca pa so vendar le našli in zapri.

* (Prebivalstvo Jeruzalem.) Jeruzalem ima 73.000 prebivalcev. Mej temi je 55.000 židov in 7700 mohamedancev, drugi so kristijani vseh vrst, a največ pravoslavni.

* (Skromna želja.) V Dunaszerdahelyju je neki Ivo Maječik, kateri je preživel več let in kaznilnici, nedavno napadel brez vsakega vzroka krmara Morica Petra ter ga usmrtil. Ko so ga pred

sodiščem vprašali, zakaj je to storil, odgovoril je: „Ubil sem ga le zato, da pride zopet v kaznilnico.“

* (Potovanje nemške cesarske dvojice po Palestini) Sprejem v Jaffi je bil jako lep. Brez izjeme plemena ali vere so pozdravljali ljudje cesarja in cesarico z navdušenjem. Hiše so bile okrašene s turškimi in nemškimi zastavami. Na mestni hiši je bil napis v nemškem jeziku. Vročina pa je grozna. V senci je 34° C. Vendar sta cesar in cesarica jahala na konjih iz Jaffe v Ramleh, kjer sta v šotorju prenočila. Ljudje so kazali svojo umetnost v jahanju, kar je cesarja jako zanimalo. Vročina je bila ondi 40° C. V Jeruzalem sta došpela v soboto ob 3. uri popoludne ter šla najprej v cerkev Jezusovega groba.

* (Sestro za ženo.) V Vel. Varadinu je sodišče razveljavilo zakon, ki se je sklenil že pred 21 leti. Državno pravdništvo je dognalo, da sta neki črevljari in njega žena brat in sestra. Zakoncem sta mati in oče že prav zgodaj umrla. Na raznih krajih so ju sorodniki odgovili, ne da bi bila vedela, da imata kakega brata ali kako sestro. V Velikem Varadinu sta se slučajno sešla, se zaljubila in poročila. Zakon njen je bil prav srečen.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 25. oktobra poslali: Slavno uredništvo „Slovenskega Lista“ 3 gld. 25 kr. — Gospici Pešica Bregant in Štefka Novak v Kamniku zbirko 15 gld. — Iz nabiralnika v gostilni gospe Drag. Wessnerjeve (pri Katrincu) v Lescah 5 gl. 50 kr. — Podružnica za Št. Kancijan in okolico 22 gld. — G. Franca Burkelyjeva v Radečah 5 gl. 50 kr. iz nabiralnika. — Gosp. prof. Vodušek v Ljubljani 50 kr. — Gdž. učiteljica Rezika Strlič 1 gl. 33 kr. iz nabiralnika v Vintgarju — G. Borovščak daroval za nabrané znamke 3 gold. 25 kr., zahvaljuječ se darovalcem teh znamk. — Č. g. kapelan Trstenjak pri Sv. Mihelu tik Šoštanju 2 gld. — Podružnica za Opače in okolico 25 gld. 80 kr. — Podružnica za Vuhred in Mahrenberg po č. g. župniku Josipu Černiku 46 gld. 40 kr. kot nabirek na Remšniku, iz nabiralnika v Marenberga in donesk členov. — G. Josip Vrtovec, gostilničar v Vel. Žabljah iz nabiralnika 1 gold. 50 kr. — Moška podružnica v Kamniku 175 gld. — Ženska podružnica v Postojini 28 gld — Preostanek ob kupovanju knjige „Naš cesar Fran Josip I.“ 70 kr. — Slovenci! Družba naša je v velikih denarnih stiskah. Ako bodo darovali tak počelo prihajali, kakor zadnja dva meseca, bodo morala družba nekaj svojih zavodov zapreti. Prosimo milosrđne prijatelje, da se zopet spomnijo koristne družbe sv. Cirila in Metoda.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda. Uredništvo našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Fani Šentak na Vranskem 6 kron iz nabiralnika „pri Slovanu“. — Gg. uradniki banke „Sla vje“ v Ljubljani 7 kron namestu venca na krsto g. Pričnila star. — Rodoljubi v Ivanjem Selu 4 krome 20 vin., in sicer gg. Ivan Mikuž, J. Mankoč in Janko Kraus po 1 K in Dragotin Gašpari 1 K 20 vin. — Skupaj 17 krom 20 vin. Živeli rodomljni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Gosp. Fran Šetina, solski voditelj v Črnomlju 31 krom 62 vin., nabrané pri okr. učiteljski konferenci v Črnomlju. — Gg. uradniki banke „Slavije“ v Ljubljani 7 krom namestu venca na krsto g. Pričnila star. — Skupaj 38 krom 62 vin. Živeli rodomljni darovalci in njih posnemovalci!

Knjizevnost:

— „Ljubljanski Zvon“. Zvezek XI. Vsebina 1. A. Ašker: Pavliha na Jutrovem. 2. Karel Dolenc: Dogodek (Povestca). 3. Mihael Mihajlov: Jesen. 4. Ivan Steklas: Gregor Aleksandrovič Potemkin. 5. Matica II.: Izdajavec. 4. Evgen Štefanič: Fata morgana. (Roman.) 7. Ivan N. Resman: V tovarni. 8. Aleksandrov: Svidenje. 9. Fc. Iliešič: Pravilnost našega knjižnega jezika in „staro slovenščina“. 10. Ivan Sistov: V parku. 11. Karel Senčar: Kako so svežibili, kako nežni cvetli. 12. Fc. Vidic: Adam Mickiewicz. 13. Oto Zupančič: Utrinek. 14. Maksimiljan: Jesen. 15. A. Ašker: Švedski pesnik — po rodu Slovenec. 16. Listek: Slovensko gledališče. — Flajshans Václav, dr. Knihy české v knihovnách švedských a ruskih.

Wlad. Levec, Petauer Studien. Untersuchungen zur älteren Flurverfassung, Wien 1898 (Separatabdruck aus den Mitth. der anthrop. Ges.) Pod tem obsežnim naslovom preiskuje marljivi pisatelj, katera zemljišča in v katerem obsegu so darovali nemški cesarji posvetnim in cerkevni dostojanstvenikom v Razvanju, Cirkovcih, Dragonji, Mihovcih, Apačah, Selah in Barislovcih. Iz tega je razvidno, da je bilo v Razvanju prostora le za 14 kraljevih zemljisc po 47–50 ha in ne za 15, kakor je v listinah zabeleženo. Res ni verjetno, da bi bile v Razvanju manjše „hobe“, kakor kje drugod v frankovski državi, a mogoče je pa vendarle, da je občina v teku stoletij izgubila nekaj svojega posestva na korist katere sosedne n. pr. Pivole. Zanimivo je iz

vedeti tudi, da je slovensko zemljišče („manus sclavonicus“) merilo 12 ha. „Ecclesia Razvei“ seveda ne more pomeniti farne cerkve v Hočah, ki je gotovo starejša in imenitnejša od razvanjske.

Čudna je pisava „Zitdienesfeld“, mesto do sedaj navadne „Zitilinesfeld“, saj se prva oblika še skoro izgovoriti ne more. Saj to ime ne more nič drugega pomeniti, kakor „Cetinjsko polje“ (Trstenjakova razlaga. „Cetin znači mjesto pokrito gustom i tamnom šumom“ (Lopašić, Oko Kupe str. 106). — „Kupljenik“ pomeni mernik z vrhom in ta mera je bila povsodi na Slovenskem v navadi. — „De kan“ pomeni v italijanskih spisih vedno valkega starešino, vaškega župana brez civilne oblasti.

Gospod pisatelj bo svoje preiskave že nadaljeval in upamo, da bodo konečne rezultate objavili tudi v muzejskih „Izvestjih“, to tembolj, ker starejši Slovenci ne razumejo purificirane nemščine. Kedor je navajen na „katastralne mape“ in „parcele“ (delce), ta se ne bo razumel na „Flurkarte“ in „Gewanne“.

S. R.

Matica Hrvatska razpošlje te dni svojim društvenim poverjenikom: „Izvještaj“ Matice Hrvatske za upravnu godinu 1897th s prošnjo, da pobrō čim preje členarino za l. 1898. Knjig izda letos 12. Za člene za prinos 3 gld.: 1. Hoić: Slike iz občega zemljopisa (Rusija); 2. Rabar: Poviest najnovijega vremena od god. 1815. do god. 1878; 3. Lobmayer: Čovjek i njegovo zdravlje; 4. Nemčić: Izabrana djela. Uredio i uvod napisao Mil. Šrepel; 5. Sienkiewicz: Priповести. Preveo i uvodom popratio Iv. Gostiša; 6. Kranjčević: Izabrane pjesme; 7. Tomic J. E.: Zmaj od Bosne. Priповiest. Drugo izdanje; 8. Mulabdić: Zeleno busenje. Priповiest; i 9. Leskovar: Sjene ljubavi. Priповiest. Knjige koje „Matica“ izda v svoji nakladi, so: 1. Ksenofon: Izabrani spisi. Dio prvi. Preveo i uvodom popratio Stjepan Senc (cena za členove „Matic“ 1 for.); 2. Šrepel: Rimski književnost (cena za členove „Matic“ 60 nvt.); i 3. Hrvatske narodne pjesme. Dio drugi: Muhamedovske pjesme. Knjiga prva. Uredio dr. Luka Marjanović (cena za členove „Matic“ 1 for. 50 nvt.).

Telefonična in brzjavna poročila

Dunaj 31. oktobra. Koroški dež. pred sednik vitez Fredenegg je prišel sem, da poroča o raznih koroških zadevah, nanašajočih se na narodne pritožbe koroških Slovencev.

Dunaj 31. oktobra. Dascynski je včeraj govoril v Moravski Ostravi o položaju. Na shodu je bilo nad 7000 ljudij. Daszynski je ostro prijemal desnico in vlado.

Dunaj 31. oktobra. Alb. Pecha je bila danes zjutraj pokopana. Samo dva zdravnika sta izkazala zadnjo čast tej tretji žrtvi specifično dunajske malomarnosti in brezbržnosti.

Gradec 31. oktobra. Pri Gleisdorfu je 73letni berač Lovro Winter umoril gostilničarko Marijo Scharner, mater 10 živih otrok.

Budimpešta 31. oktobra. Balt. Horvat je bil včeraj pokopan. Pogreb je bil veleimpozantan. Nagrobeni govor je imel predsednik poslanske zbornice, Szilagy.

Pariz 31. oktobra. Reviziji naklonjeni listi pozdravljajo razsodbo kasacijskega dvora v Dreyfusovi zadevi in upajo, da se pri do polnilni preiskavi izkaže popolna nedolžnost Dreyfusa. Tudi naglašajo, da se mora s to razsodbo zadovoljiti vsak Francoz, samo če ima kaj spoštovanja pred justico. Monarhistični in klerikalni listi se seveda jezé. „Gaulois“ izreka upanje, da se sklep kasacijskega dvora ne izvede.

Pariz 31. oktobra. Dupuy še vedno ni našel vojnega ministra. Freycinet se brani vstopiti v ministerstvo in ima vsak dan drug izgovor. Najnovejši izgovor je, da ne kaže, da bi bila v ministerstvu dva protestanta, Ribot in Freycinet. Sodi se, da opusti Dupuy Riboto kandidaturo, in da ponudi pravosodni portfelj Constansu.

London 31. oktobra. „Times“ poroča, da je turški guverner izjavil, da še ni dobil nobenih ukazov, naj turška vojska zapusti Kreto. Admirali so mu naznanili, da mora turška uprava na Kreti 4. novembra nehati.

Listnica uredništva.

Gosp. Janko Leban, nadučitelj na Trebelnem: Radi pripoznamo, da ocene „Personalstatus“ v 247. št. našega lista niste pisali Vi. Namesto podpisa — nima stati —, kakor se je v članču vrinilo še ved tiskovnih pomot. Tako se ima pasus goriške „Soče“ glasiti takole: „Tako vemo, da se slovenski učitelji na Kranjskem poslušavajo (ne. poročajo) itd. Na tak način se je tudi tiskarski spaček napravil iz —, —, —“. Brez zamere!

Izborne deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase

okrepčuje in ohranjuje lasiče in preprečuje izpadanje las

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloge (386—35)

lekarna M. Leustek, Ljubljana

Resiljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Telefon štev. 68.

Štev. 17. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 879.

V torek, 1. novembra 1898.

Mlinar in njegova hči.

Zaloigra v petih dejanjih. Spisal E. Raupach, poslovenil Fr. Malavašič. Režiser g. Rud. Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. ur. Zaštak ob 1/8. ur. Konc po 10. ur.

Pri predstavi sodeluje orkester c. in kr. pespolka št. 27. Prihodnja predstava bo v petek, 4. novembra: „Klarica na vojaških vajah“. Opereta.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. oktobra: Ivan Pribil, inženir, 68 let, Miklošičeva cesta št. 8, ostarelost. — Hedvika Dinter, Šivilja, 19 let, Florjanske ulice št. 9, jetika.

V deželnih bolnicah:

Dne 27. oktobra: Marjana Civha, dekla, 18 let, legar.

— Ana Zupančič, Šivilja, 30 let, jetika.

V. Izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Elija Predovič	Prenos gl. 1495-68
Fran Pust	50-
Kalmus	10-
Fran Brems	1-
Fran Košak, deželni poslanec	10-
Zbirka na učiteljskem shodu slovenskih učiteljev	5-
Puhetz Janko in Šetina Fran v Čenomljiju sta poslala	21-10
katere so darovali: Neimenovan 3 gld., Neimenovan 1 gld., Beneš Fr., c. kr. zemljemerec 1 gld., H. 1 gld., Y 50 kr. Pubek Janko, župan 5 gld., Šetina Fran, Šolski vodja 2 gld., Janko Schweiger, c. kr. kancist 2 gld., Josip Vardjan 1 gld., Nitsch, c. kr. davkar, 50 kr., Predalič, c. kr. kontrolor 50 kr., F. Gostiša, c. kr. pristav 50 kr., Peter Malčič, župan v Vimci 1 gld., Černigoj 1 gld., A. Spreitzer 50 kr., dr. Guštin c. kr. notar 5 gld., Rafaela Inglčič, učiteljica 1 gld., Magda Pezdir, učiteljica 50 kr., dr. Doljan, c. kr. pristav 2 gld., Hochbauer 2 gld., dr. Malerič 3 gld., Ant. Schweiger 2 gld., gospa Harring, 1 gld., A. Lackner, hotelir 2 gld., Kristan 50 kr., Fr. Kdpitan, učitelj 50 kr., Avg. Kunc, trgovec 1 gld., Jeršinovič, c. kr. žolaki nadzornik 2 gld., Rudolf Schiller, učitelj 1 gld., Pretnar 60 kr., Neimenovan 50 kr., Polak 50 kr., Jernej Kartin, katehet 1 gld., Leopold Kolberger 50 kr., Hajkav, lekarnar 50 kr., Fran Šušteršič, posestnik 1 gld., Karol Müller, posestnik 1 gld., Mih. Klemenčič 1 gld., Martin Malnerič, posestnik 50 kr., Ant. Jurc, trgovec 50 kr., Janko Müller, posestnik 50 kr., c. kr. orodnik 50 kr., Dav. Frandčič, posestnik 50 kr., Julij Bučar, c. kr. sodnik 1 gld., posojilnica v Črnomlju 5 gld., c. kr. orodnik 1 gld. 50 kr., G. U. Z. 1 gld., županstvo v Črnomlju 5 gld., Ivan Demšar, učitelj 50 kr.	67-25

Artel Anton	profesor v Novem mestu	5-
Poljanec Ivan	" " "	3-
Jeraj Fran	" " "	1-
Virbnik Alojzij	" " "	1-
Markič Mihael	" " "	1-
dr. Pipenbacher Jos.,	" " "	1-
dr. Marinko Jos.	" " "	—50
Fajdiga Ignacij	" " "	—20
dr. Dečko Ivan, odvetnik v Celji	" " "	10-
dr. Josip Kolšek, odvetnik v Laškem poslal	" " "	20-
katere so darovali: Elsbacher A. 10 gld., Bitzak A. 30 kr., Gorišek J. 1 gld., dr. Kolšek Josip 5 gld., Kottnauer F. 1 gld., Krener 20 kr., Merzel Juro 50 kr., Skuhersy Leop. 1 gld., dr. Žuža 1 gld.	" " "	
dr. Otokar Rybař v Trstu	" " "	8-
dr. Benjamin Ipvacic v Gradcu poslal	" " "	15-
katere so darovali: Josip Lavrič 1 gld., Ferdo Resman 1 gld., Ivan Mikl 50 kr., Fran Zohar 50 kr., Ferdo Hofer 1 gld., dr. J. Klasinc 5 gld., Anton Reich 2 gld., Fran Dolenc, c. kr. poštni kontrolor 2 gld., Frau Zelezniger, c. kr. gim. profesor 1 gld., Josip Lavrič, nadučitelj 1 gld. Fran Wiesenthaler v Ljubljani poslal	" " "	17-
katere so darovali: Dav. Karlin 1 gld., D. Šinkovič 1 gld., Sim. Rutar 2 gld., Josip Debevc 1 gld. 50 kr., Josip Komlanc 1 gld. 50 kr., And. Karlin 1 gld., Josip Jenko 1 gld. 50 kr., dr. Požar 2 gld., Anton Jost 50 kr., Fr. Wiesenthaler 5 gld.	" " "	
Gostje v semenškem župnišču	" " "	17-
Skupaj . . . gl. 1758-03		

Dr. Josip Stare, blagajnik.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306-2 m.

Oktobre	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Padavin v 24 ur
29.	9. zvečer	737-1	10-5	sl. jzah.	jasno	
30.	7. zjutraj	735-5	11-9	sr. jzah.	oblačno	0-0
	2. popol.	735-5	12-8	sr. jzah.	dež	
"	9. zvečer	735-8	13-3	sl. jzah.	oblačno	
31.	7. zjutraj	735-2	12-2	sl. zahzh.	dež	0-0
"	2. popol.	734-7	16-4	sr. jzah.	oblačno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 9-2° in 12-7°, sa 1-4° in 5-1° nad normalom.

Dunajská borza

dne 31. oktobra 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 —
Australska zlata renta	119 — 70
Australska kronika renta 4%	101 — 45
Ogrska zlata renta 4%	119 — 35
Ogrska kronika renta 4%	97 — 65
Avstro-ogrške bandne delnice	915 —
Kreditne delnice	352 — 25
London vista	120 — 50
Nemški drž. bankovi za 100 mark	58 — 87 1/4
10 mark	11 — 77
10 frankov	9 — 64
italijanski bankovi	43 — 87
C. kr. cekini	5 — 68

Dne 29. oktobra 1898.

1/4, državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	165 gld. — kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	195 —
Dunava reg. srečke 5%, po 100 gld.	130 — 50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2%, zlisti sest. listi	98 — 10
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154 — 25
Ljubljanske srečke	22 — 50
Budolfove srečke po 10 gld.	25 —
Kreditne srečke po 100 gld.	199 — 50
Framway-društ. velj. 170 gld. a. v.	652 —
Papirnatni rubelj	1 — 27 1/4

"Glasbena Matica" v Ljubljani.

VABILO.

Pod vodstvom svojega koncertnega vodje gospoda Mateja Hubada priredi zbor „Glasbene Matice“ sodelovanjem solistov, društvenega orkestra in slavne godbe c. in kr. pešpolka kralj Belgijev št. 27

Štiri redne koncerete

in sicer 10. novembra v spomin Nj. Veličanstva pokojne cesarice Elizabete, dalje meseca decembra, februarj in marecija v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“.

Poleg drugih se bodo izvajale naslednje točke:

Ludw. van Beethoven: Žalobna koračnica (Adagio assai) iz simfonije št. 3 v Es-dur (Eroica), za orkester — Wolfgang Amad. Mozart: „Requiem“, za soli, zbor in orkester. — Stjepan Mokranjac: „Srbske narodne pesmi“ za zbor. — Peter Čajkovski: Simfonija št. 5 za veliki orkester. — Matej Hubad: „Slovenske narodne pesmi“. — dr. Ant. Dvorák: „Te Deum“ za soli, zbor in veliki orkester. — Matej Hubad: „Slovenske duhovne pesmi iz XVI. in XVII. stoletja“. — dr. Ant. Dvorák: „Sveta Ljudmila“ oratorij za soli, zbor in veliki orkester.

Pogoji za naročbo na vse štiri koncerete:

Sedež prve vrste: 5 gld. za posamnika, 10 gld. za rodbino; — sedež II. vrste: 4 gld. za posamnika, 8 gld. za rodbino; — sedež III. vrste: 3 gld. za posamnika, 6 gld. za rodbino. Za rodbino štejejo trije člani; vsak član več plača 1 gld. 50 kr. za I. in II. vrsto, 1 gld. III. vrsto za vse štiri koncerete. — Predplačanje se lahko v dveh obrokih pred prvim in pred tretjim koncertom.

Predplačila se sprejemajo v prodalnici gospoda J. Lorarja na Mestnem trgu. (1696)

Hôtel „Pri slonu“.

Danes v ponedeljek, 31. oktobra

velika predstava

najbolj znane družbe

Franc Mayer in Eliza Hofer.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 30 kr.

Z velespoštovanjem

Gabrijel Frölich.

Na rip. portalis

cepljene trte

vrst: l. rizling, beli in črni burgundec, rulandec, zeleni silvanec, moslavina, bela in rudeča ranolina, rumeni in damasc, muškatec, beli, rudeči in nerezljani španjol, kraljevina, plavec, bela rožica, kavčina, črna lipovšina, traminec, slankamenka sto po 14 gld.

rip. portalis - bilje (1574-8) sto po 2 gld.

dobe se pri Antonu Ogorelcu, nadučitelju pri Sv. Barbati v Halozah na Spodnjem Stajerskem.

Nikla Rudholzera naslednik urar in optični zavod Mestni trg št. 8 v Ljubljani.

Niklaste cilinder-remontoir ure od . 4 gld. — kr. naprej. Srebrne cilinder-remontoir ure od . 6 " — " " Srebrne damske cilinder-remontoir ure s srebrnim pokrovom od . 7 " — " " Srebrne remontoir ure na sidro od 10 " — " " Srebrne remontoir ure s 3. srebrnim pokrovom od 10 " 50 " " Zlate damske remontoir ure od . 14 " 50 " " Zlate remontoir ure za gospode od 28 " — " " Zlate remontoir ure za gospode z dvojnim pokrovom od 38 " — " " Ure manihalovskrinjicisvetli in temni 9 " — " " Ure na nihalo v skrinjici svetli in temni z bitjem ur od . 13 " — " " Ure na nihalo z bitjem četrtnik od 27 " — " " Budilke od 2 " — " " „Schwarzwalder“ z bitjem pol ur od 3 " — " "

Za dobro blago in za dela se jamči.

Popravila se hitro, dobro in po ceni izvršujejo v lastni prodajalnici.

Za morebitne potrebštine se najbolje priporoča z velespoštovanjem (808-83).

Franc Karol Rudholzer.

Dobavitelj kontrolnih ur za c. kr. avstro-ugarsko vlado, za Bosno in Hercegovino.

Trioot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalce Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmessergasse 8. Zavoje vzorcev, obsegajoče srajce, jopice, hlače za gospode, dame in otroke, v znesku 10-20 gld. proti povzetju ali današnjim referencam. (1401-22)

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. koj. Preg. čez Trbiž Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend - Gastein Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Badejvice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Preg. v Novo mesto in v Kočevje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer — Pribih v Ljubljano j. k. Preg. iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega Prage, Francovih varov, Karležih varov, Heba, Marijineh varov, Plzna, Budejovic, Soinograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karložih varov, Heba, Marijineh varov Plzna, Budejovic, Solnograda Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curiha, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla — Preg. iz Novega mesta in Kočevja. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. — Pribih v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. (1044)

Uradno dovoljena (1690)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni priporoča zajamčeno spretne, bruke plačilne matakarsice s kavco in brez nje podmatkarice, točilne blagajničarice, bušetne dekle, 38 let starega komjanskega hlapca z letnimi spridavalci, več dekle za razne vrste del, ki znajo nekoliko kuhati, šivati, snažiti in likati, restavracijsko kuharico in hišino za hoteli.

M. Žargi, Glavni trg.

Vsled preseilitve v kresijsko palačo prodajam

nagrobne vence

(1693)

izdatno ceneje.

Prodaja vina.

Kletarsko društvo v Ormoži vpisana zadruga z omejeno zavezo naznanja, da ima

letošnjega vina

preko 600 hektolitrov iz najimenitejših vrhov ormožkih goric na prodaj. Kdo želi kupiti, naj se ogliši pri g. načelniku Francu Hanželiču na Hardeku, ali pri g. blagajniku Alojziju Miklu v Ormožu. Ondi se tudi odgovarja na pismena vprašanja. (1672-3)

čevljev iz gumija

so priznano najbolje (1520-6)

svetovne marke

pristno ruski Peterburški s ces. russkim orlom in

pristno angleški United States Ruber & Comp.

Glavna zaloga

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Zahvale.

Cenjeni gospod lekarničar!

Pred kratkim časom naročil sem pri Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic; iste so meni in mojim znancem tako dobro delovale, da se moram Vam na tem doberm zdravilu najtopile zahvaliti. Izvolite mi za moje znance še tri steklenice po 80 novč. s poštnim povzetjem.

Modruš, 26. maja 1898.

S spoštovanjem

Vid Zante.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim bolezni, popravljajo prebavo, čistijo kri, okrepujejo želodec. Te kapljice ozdravijo vse bolezni želodca in črev, a dobi se dober tek.

Paziti je treba na zaščitni znak, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena 1 stekl. krepilnih švedskih kapljic s točnim navodilom 80 novč.

Pošilja se vsaki dan s poštnim povzetjem.

Kdo denar naprej pošilje, naj za vožni list in kističo priräčuni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročbe, ki iznašajo 5 gld. in več, se pošiljajo franko.

Zahvale.

Velespoštovani gospod!

Moja žena lekala je tri meseca vsled trganja in kostobil. Čim je začela upotrebljevati Vasce „mazilo proti kostobilu“, vstala je tretji dan, danes pa, hvala bodi Bogu, hodi. Zahvaljujoč se Vam za izredno mazilo, ostajem

V Strmeu pri Stubiči, dne 22. aprila 1898.

sluga pokoren

Bartol Lisički.

Mazilo proti kostobil (Fluid) je tako dobro zdravilo proti trganju in kalanju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v križišču, proti prehlajenju pri preipi i. t. d. Mazilo ojači izmučene žile, ter krepi starce, kateri trpe na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora biti prevedenia z zaščitnim znakom, to je s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi ta zaščitni znak.

Cena jedni steklenici mazila proti kostobilu s točnim navodilom 75 novč.

Vsaki dan se razpošilja s poštnim povzetjem.

Kdo denar naprej pošilje, naj za vožni list in kističo priräčuni 20 novč. (1588-5)

Lekarna k Zrinjskemu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

